

8, hvis vi skulde vise den allernødvendigste Retfærdighed mod Kjøbenhavn og Kjøbstæderne, og vi kunde gaa til dette Tal. Naar man nemlig kommer til en Grundlovsforandring, hvad enten det bliver, som Folketingsmindretallet har foreslaaet det, Afstemning i Amts-kreds, Forholdstalsvalg o. s. v., eller det bliver som i 1866 en Forhøjelse af Forholdstallet, eller endelig det bliver en Fiksering af Antallet af Folketingsmændene — hvilken af de tre Veje man gaar, kan man være temmelig sikker paa, at vi maa komme til Tallet 110 som det mindste, idet der nemlig ikke er Spor af Sandsynlighed for, at Landet vil afgive nogen væsentlig Del af den Repræsentation, det nu har til Fordel for Byerne. Men paa den anden Side var der efter vort Skøn ingen Sandsynlighed for, at der vilde blive Brug for mere end 110, hvilken Vej man, som sagt, end vilde gaa ved en Grundlovsforandring, og hvad vi altsaa gav over 8 ny Kredse, var i det mindste overskødig og maatte jo særlig være til Anstød for dem, som vare inde paa at mene, at de 102, vi have, var fuldstændig tilstrækkeligt. Nu, et Par Kredse fra eller til kan naturligvis ikke være afgørende, det spiller jo ingen Rolle, og de ærede Herrer, der vare til Stede her i Kjøbenhavn, ville vide, at der var en Del, der ønskede, at vi skulde have oprettet 10 ny Kredse, saa kunde man have gjort de kjøbenhavnske Brokredse noget mindre endnu, de Kredse, der jo ere særlig udsatte for Tilvækst, og i det hele taget i alt væsentlig behandle Kjøbenhavn lige med den øvrige Del af Landet. Men derimod blev der indvendt, at naar der paa Landet, hvor Afgangen til Valgstederne er saa meget vanskeligere, skulde være Kredse, der ogsaa vare paa hen imod 27,000 Mennesker, saa vilde man ikke gaa med til et mindre Antal ved en foreløbig Foranstaltning i Kjøbenhavn. Man betonede stærkt dette, at en foreløbig Foranstaltning ikke skal være lig med en fuldstændig Gennemførelse, om der er en lille Rende Uretfærdighed paa enkelte Punkter, maa man finde sig deri, og jeg mener ogsaa, at der er noget i dette Resonnement, som man maa bøje sig for, naar det ikke kan være andet. Det forekommer mig ogsaa at være en virkelig reel Gevinst, navnlig for Kjøbenhavns Arbejds-kvarterer, at medens de før kun havde 2, bliver der nu 6 Kredse, og hvis der kunde træffes en Ordning, hvorved Brokredse blev endnu mindre og altsaa Kredse i den gamle By forholdsvis saa meget større, skulde jeg for mit Vedkommende ikke have noget derimod. Var der Tid til det, skulde jeg gerne være med til at prøve

paa det her i dette Ting, men vi maa handle med det for Øje, at Forslaget helst skulde være Lov inden 3 Maanedes før næste Valg, og derfor er der ikke Tid til mange Overvejelser i begge Tingene. Skal der altsaa foreslaas noget i den Henseende, maa det helst ske i det andet Ting.

Hvad Fordelingen i Provinserne angaar, er der i Folketingsflertallets Betænkning blevet anset stærkt over, at vi have oprettet en Bykreds i Horsens med 17,000 Mennesker, og en Landkreds ved Siden af med ligeledes 17,000 Mennesker og have ladet Sønderborg Amts 3dje Kreds ubørt, skønt der er 26,000 Mennesker. Her maa man imidlertid erindre, at det er Kjøbenhavn og Byerne, der lide ved, at Grundlovens § 32 ikke er bleven opfyldt. Det er dem, der bære Uretten, og det forekommer mig dog, at det kan hverten kaldes vilkaarligt eller uretfærdigt, at vi saa forlange for en 4-5 af Landets største Provins-kjøbstæder, at de, saa vidt muligt, skulle blive fri for Landvælgere, naar vi da vel at mærke maa finde os i, at det store Antal af mellemstore Byer fremdeles drukner i Landkredse, medens de, hvis der kun skulde være 16,000 Indbyggere i hver Kreds, mange Steder vilde kunne beherske Valgene. Det maa man virkelig tage Hensyn til. — Det er naturligvis det samme, som har gjort sig gældende i Nalborg og Randers Kredse. For Nalborgkredsens Vedkommende er der efter min Mening ikke fjerneste Spor af Grund til at klage. Hvorfor skal Bælumkredsen, som er en tæt befolket Kreds ikke have 20,000 Mennesker, naar det netop bliver 20,000, som bliver Gennemsnittet herefter, indtil Grundlovsforandringen finder Sted. Hvorfor maa denne Kreds saa ikke have det øvrige, naar man tilmed ved denne Foranstaltning opnaar dels en Retfærdighedshandling over for en By og dels en Retfærdighedshandling over for de Landvælgere, der høre til denne By, thi det kan selvfølgelig ikke være morsomt at være Landvælger i en By, hvor disse drukne i Byvælgerne. Vi ere der saa langt fra gaade vilkaarligt til Værks, at vi tværtimod vistnok have været for forsigtige. Vi skulde efter al Sandsynlighed have taget det store Nøvling Sogn fra Nalborg og lagt det til Bælum, efter som Hovedfognet hører til denne Kreds, og de have betydeligt længer til Nalborg. — I Randers er det lidt anderledes, tilsyneladende. Der bliver ganske vist Hørningkredsen vel stor, men de geografiske Forhold have bevirket, at man maatte lægge alt, hvad der skulde tages fra Randers til Hørningkredsen, hvis man da ikke ganske særligt vilde volde Vælgerne Besvær,